

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-2-50 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 18-48/745-359
Karar Tarihi : 20.12.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Mehmet AYAN,
Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Gözde MAVİ, Mesut MORGÜL, Betül AYHAN,
Yunus Salih YİĞİT

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Re'sen

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - VeziRKöprü Orman Ürünleri ve Kâğıt Sanayi A.Ş.
Esentepe Mahallesi Adliye Sarayı Karşısı No:8
VeziRKöprü/Samsun

E. DOSYA KONUSU: Yonga levha ve MDF pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat artırdığı iddiası.

- (1) F. İDDİALARIN ÖZETİ: Yonga levha ve MDF pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat artırdığı iddiası üzerine resen önaraştırma yapılmıştır.
- (2) G. DOSYA EVRELERİ: Rekabet Kurulunun 01.11.2018 tarihinde yapılan toplantısında, mobilya hammaddesi olan yonga levha ve MDF sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak söz konusu ürünlerin fiyatlarını artırdıkları iddiasına ilişkin olarak 12 teşebbüs ile MDF ve Yonga Levha Sanayicileri Derneği (DERNEK) hakkında soruşturma açılmasına 18-41/654-M sayı ile; aynı iddialara yönelik olarak SFC Entegre Orman Ürünleri Sanayi Ticaret A.Ş. (SFC) ve VeziRKöprü Orman Ürünleri ve Kâğıt Sanayi A.Ş. (VEZİRKÖPRÜ) hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına ise 18-41/655-M sayı ile karar verilmiştir. Bu karar üzerine düzenlenen 11.12.2018 tarih ve 2018-2-50/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmış ve VEZİRKÖPRÜ hakkında işbu bu karar tesis edilmiştir.
- (3) H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda VEZİRKÖPRÜ hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı belirtilmiştir.

I. YAPILAN İNCELEME VE TESPİTLER

- (4) Önaraştırma kapsamında 14.11.2018 tarihinde VEZİRKÖPRÜ'de ve SFC'de yerinde inceleme yapılmıştır. Bunun yanı sıra dosya kapsamında bu teşebbüslerden bilgi talebinde bulunulmuş, VEZİRKÖPRÜ'den talep edilen bilgiler 30.11.2018 tarih, 8580 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Rekabet Kurulunun yukarıda değinilen 01.11.2018 tarih ve 18-41/654-M sayılı kararı ile yürütülen soruşturmanın konusunun işbu dosya konusuyla aynı olması sebebiyle, soruşturma ve mevcut önaraştırma

kapsamında yapılan yerinde incelemelerde elde edilen bilgi ve belgeler aşağıda değerlendirilecektir.

I.1. İncelenen Teşebbüs: Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kâğıt Sanayi A.Ş. (VEZİRKÖPRÜ)

- (5) Turanlar Grup bünyesinde bulunan teşebbüs, 1980 yılında kereste, yonga levha ve kontrplak üretimine başlamış, 2008 yılında ise ilk parke tesisi ve filtre kâğıdı tesisleri yatırımını tamamlayarak MDF, parke ve filtre kâğıt alanında faaliyet göstermeye başlamıştır. Söz konusu teşebbüs MDF üretiminin %(.) parke üretiminde kullanmaktadır. VEZİRKÖPRÜ'nün üretim kapasitesine göre tahmini pazar payı %(.).

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (6) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiye doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır*" hükmü yer almaktadır. İlgili maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde "*Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi*" yasaklanan karar ve eylemlere örnek olarak verilmiştir.
- (7) MDF sektörüne bakıldığında faaliyet gösteren teşebbüslerin genellikle ortak bayilerle çalıştığı ve bu bayiler aracılığıyla birbirlerinin fiyatlarından haberdar olduğu görülmektedir. Dolayısıyla teşebbüslerin birbirlerinin fiyat hareketlerini takip ederek bu hareketlere karşılık verebildiği anlaşılmaktadır. Bunu destekler şekilde dosya kapsamında elde edilen belgelerin bir kısmında teşebbüslerin iç yazışmalarında rakiplerin fiyatlarını da içeren pazar hakkında detaylı bilgilere yer verilmektedir.
- (8) Diğer taraftan MDF sektöründe faaliyet gösteren bütün teşebbüsler DERNEK'e üyedir. Elde edilen belgelerden teşebbüslerin bu dernek çatısı altında sıklıkla bir araya geldikleri, yapılan toplantılarda birçok bilginin paylaşıldığı ve hatta teşebbüslerin birbirlerinin fiyatlandırma stratejisine ilişkin görüşlerinin dile getirildiği görülmektedir. Bu durum teşebbüsler arasında rekabet karşıtı bir koordinasyona işaret edebilecektir. Aşağıda öncelikle tespit edilen belgelere ve bunların değerlendirilmesine yer verilecek, akabinde pazardaki teşebbüslerin belgelerde geçen tarihlerde yaptıkları zam oranları incelenecektir.

I.2.1. Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler ve Değerlendirilmesi

- (9) Öncelikle kapsamında VEZİRKÖPRÜ'de yapılan yerinde incelemede teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'a aykırı davrandığını gösteren herhangi bir belge ya da bilgiye ulaşılamamıştır. Bununla birlikte mevcut önaraştırma ile aynı konuya ilişkin olan soruşturma dosyası kapsamında yapılan yerinde incelemelerde VEZİRKÖPRÜ hakkında yapılan önaraştırma ile ilgili olabilecek belgeler bulunmaktadır. Söz konusu belgelerden birini (.) yetkilisi tarafından diğer (.) yetkililerine 24.03.2017 tarihinde gönderilen "*Dernek TK Toplantı Notları*" konulu e-posta (Belge 1) oluşturmaktadır. Söz konusu e-postada "*(.)*" ifadeleri yer almaktadır.
- (10) E-postanın ekinde ise DERNEK yönetim kurulu toplantı tarihi, toplantı yeri ve toplantıya katılan kişi/şirket isimleri ile toplantıda konuşulan hususların bulunduğu bir doküman bulunmaktadır. Toplantı notlarının altıncı maddesinde "*(.)*" ifadeleri yer almaktadır.

- (11) Belgenin incelenmesinden DERNEK üyelerinin DERNEK toplantılarında fiyatlandırma stratejilerine ilişkin önemli bilgileri birbirleriyle paylaştığına ve zam oranlarını birlikte belirlediklerine yönelik şüphe doğmaktadır. Söz konusu belgede yer alan tarihte ismi geçen şirket temsilcilerinin DERNEK bünyesinde böyle bir toplantı gerçekleştirip gerçekleştirmediği ve toplantı gündeminin aynı olup olmadığını belirlemek gerekmiştir. Konuya ilişkin DERNEK'ten bilgi talep edilmiştir. Kurumumuza gönderilen cevabi yazıda (Belge 2) 22.03.2017 tarihinde yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla bir toplantı yapıldığı teyit edilmiş ve toplantı gündeminde yer alan hususlar iletilmiştir. Söz konusu dönemde DERNEK yönetim kurulu aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: MDF ve Yonga Levha Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu

Asil Üyeler	Yedek Üyeler
(.....) (Başkan) (GENTAŞ)	(.....) (STARWOOD)
(.....) (Muhasip Üye) (DIVAPAN)	(.....) (TEVERPAN)
(.....) (KASTAMONU ENTEGRE)	(.....) (VEZİRKÖPRÜ)
(.....) (YILDIZ ENTEGRE)	(.....) (AGT)
(.....) (ORMA)	(.....) (ÇAMSAN ENTEGRE)
(.....) (YILDIZ SUNTA)	(.....) (SFC)
(.....) (ÇAMSAN POYRAZ)	(.....) (KASTAMONU ENTEGRE)
(.....) (Genel Sekreter)	

- (12) (.....) iç yazışmasında geçen 22.03.2017 tarihli DERNEK toplantısı gündemi ile DERNEK'ten edinilen aynı tarihli toplantı gündemi karşılaştırıldığında Belge 1'de yer alan bir madde dışında tüm toplantı maddelerinin DERNEK tarafından gönderilen toplantı gündeminde yer aldığı görülmektedir. İlgili madde, toplantı notlarının zam meselesine ilişkin olan ve yukarıda alıntılanan 6. maddesidir. Rakipler arasında konuşulan zam oranlarının ise DERNEK gündeminde açıkça yer almasının beklenemeyeceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Belge 2'nin Belge 1'i teyit eder nitelikte olduğu, 22.03.2017 tarihinde DERNEK yönetim kurulu üyelerinin katıldığı toplantının gerçekleştirildiği kanaati oluşmaktadır.
- (13) Belge 1'de yer alan "(.....)." ifadesinden yapılacak zamlar konusunda ortak şekilde hareket edilmesinin amaçlandığı görülmektedir.
- (14) Belge 1'de VEZİRKÖPRÜ'nün ismi geçmemektedir ve VEZİRKÖPRÜ hakkında teşebbüsün rakipleriyle zam oranlarına ilişkin iletişim içerisinde olduğunu gösteren bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır. Ancak teşebbüsün DERNEK üyesi olduğu göz önünde bulundurularak fiyat hareketlerinin ele alınmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

I.2.2 Fiyat Hareketlerinin Değerlendirilmesi

- (15) Yukarıdaki yer verilen değerlendirmeler doğrultusunda, bu kısımda rekabet açısından endişe doğurabilecek olan belgelerin işaret ettiği hususlara ilişkin olarak liste fiyatlarına yapılan zam oranları ve fiyat seyirleri incelenecektir. Bu kapsamda teşebbüslerden ilgili döneme ait fiyat listeleri, liste fiyatlarına yapılan zam oranları ve tarihleri talep edilmiştir. Aşağıdaki tabloda¹ teşebbüslerin 2017 yılı Ocak-Şubat, Mayıs-Haziran döneminde liste fiyatlarına yaptıkları zam oranları ve tarihleri yer almaktadır.

¹ Tabloda yer alan zam oranları teşebbüslerin kendi beyanından, belirli bir zam oranı belirtmeyen teşebbüslerin zam oranları ise 18*2100*2800 ham MDF fiyatları göz önüne alınarak hesaplanmıştır.

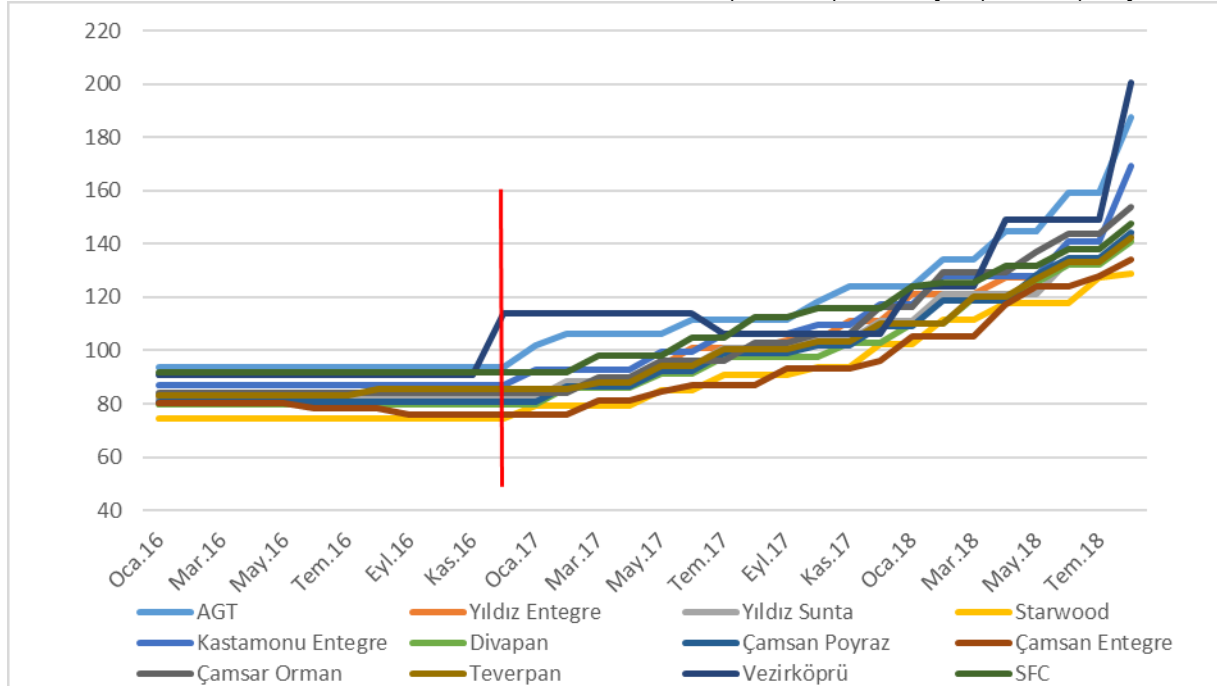
Tablo 2: Teşebbüslerin 2017 Yılı İlk Yarısında Liste Fiyatlarına Yaptığı Zam Oranları ve Tarihleri

Teşebbüs	Zam Tarihi	Zam Oranı (%)	Zam Tarihi	Zam Oranı (%)
VEZİRKÖPRÜ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SFC	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
STARWOOD	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KASTAMONU ENTEGRE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YILDIZ ENTEGRE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YILDIZ SUNTA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇAMSAR POYRAZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇAMSAN ENTEGRE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇAMSAR ORMAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ORMA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DİVAPAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEVERPAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AGT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: MDF ve Yonga Levha Sanayicileri Derneği'nden Elde Edilen Bilgiler

- (16) Yukarıdaki tabloda VEZİRKÖPRÜ, 01.07.2017 tarihinde liste fiyatlarına %(.....) indirim uygulamış, 2017 yılında başka herhangi bir fiyat değişikliğine gitmemiş, 2018 yılı başında ise liste fiyatlarına %(.....) zam yapmıştır. VEZİRKÖPRÜ ilgili dönemdeki fiyat listesi tarihlerinin ve fiyat değişikliği oranlarının rakipleriyle büyük ölçüde farklılık gösterdiği ve dosya kapsamında elde edilen belgeler ile uyumlu olmadığı anlaşılmaktadır.
- (17) Üzerinde durulması gereken diğer bir husus ise liste fiyatlarının ilgili dönemdeki seyridir. Öncelikle belirtmek gerekir ki MDF ve sunta ürünleri farklı ebat, renk, desen ve kaplama ile üretilmektedir. Diğer taraftan en çok satılan ürünlere ilişkin teşebbüsler tarafından sağlanan bilgilerden ve fiyat listelerinin incelenmesinden diğer MDF ürünlerinin de temelini oluşturan 18*2100*2800 mm ebadında birinci kalite ham MDF ürününün fiyat analizinde esas alınabileceği anlaşılmıştır. Aşağıdaki grafikte söz konusu ürüne ait 2016-2018 dönemi fiyat hareketleri gösterilmektedir.

Grafik 1: 2016-2018 Yıllarında 18*2100*2800 mm Ham MDF (1. Kalite) Liste Fiyat (TL/adet) Seyri.

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (18) Grafikten 2016 yılı boyunca pazardaki teŖebbüslerin çoğunlukla fiyat yükseltmediği, ilgili ürünün liste fiyatının ağırlıkla 2017 yılı baŖından itibaren yükselmeye baŖladıđı görölmektedir. VEZİRKÖPRÜ için fiyat hareketlerinin (zam, tarih ve oran) rakipleriyle benzerlik gösterdiği söylenememektedir.
- (19) Sonuç olarak yapılan yerinde incelemelerde VEZİRKÖPRÜ'nün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğini gösterecek bir bulguya rastlanmadığı, ayrıca teŖebbüsün incelenen dönemdeki zam/indirim oranlarının ve tarihlerinin rakipleriyle ve dosya kapsamında elde edilen belgelerle büyük ölçüde farklılık gösterdiği dikkate alınarak, VEZİRKÖPRÜ hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaŖılmıştır.

J. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kâğıt Sanayi A.Ŗ. hakkında soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.